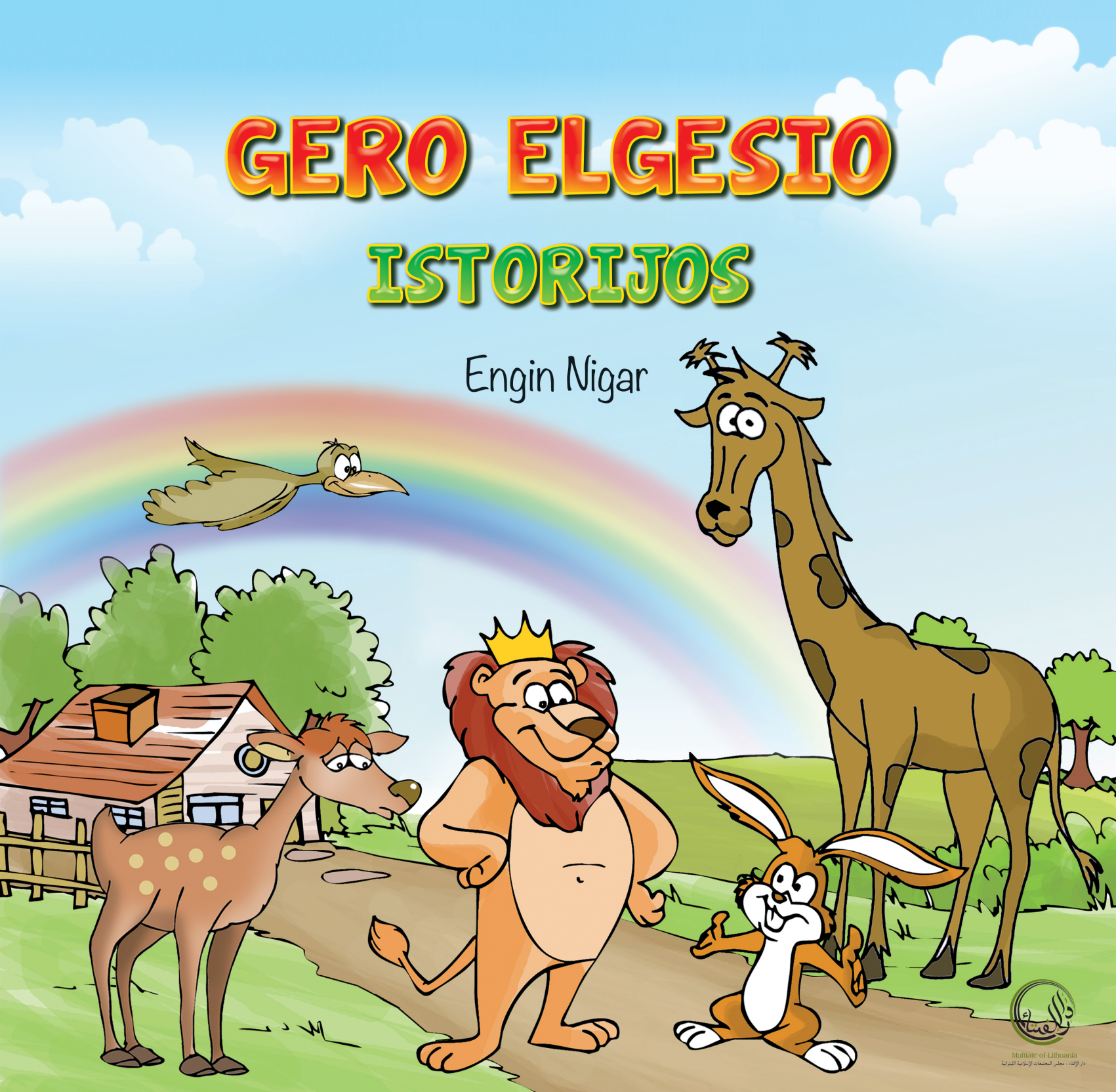
GERO ELGESIO

ISTORIJOS

Engin Nigar

Muftiate of Lithuania
دار الإفتاء - مجلس المجتمعات الإسلامية الليتوانية

GERO ELGESIO ISTORIJOS

Engin Nigar

Muftiate of Lithuania
دار الإفتاء - مجلس المجتمعات الإسلامية الليتوانية

Versta iš originalo:
Güzel Davranış Hikayeleri Serisi

Autorius:
Engin Nigar

Vertimas iš turkų kalbos:
Lietuvos musulmonų religinių bendruomenių taryba – Muftiatas

Redaktorius:
Aleksandras Beganskas

Grafikos dizainas:
Cihangir Tashdemir

ISBN:
978-609-8334-09-8

El. paštas:
info@islamicpublishing.org
www.islamicpublishing.org

Tiražas 500 egz.

Leidėjas:
Lietuvos musulmonų religinių bendruomenių taryba – Muftiatas

Smolensko g. 19, LT-03200

Vilnius 2025

TURINYS

NARSUS KIŠKIS 4
IŠMINTINGAS KRABAS IR IŠMANUS AŠTUNKOJIS 11
SVAJOTOJA KATĖ 17
MAŽOJO NYKŠTUKO KELIONĖ 22
VIENIŠA STIRNA 27
GERULIS KIŠKIS 31
NEIŠMANANTIS ANČIUKAS 38
BORUŽĖ 44
ŽIRAFA IR DRAMBLYS 49
SULTONO GUDRYBĖ 54
VILKAS IR LAPĖ IŠLAIKYTINĖ 60
BLOGAI IŠAUKLĖTAS LEOPARDAS 66
GUDRYBĖ 71
KVAILA VIŠTA 76
RUDA SUKČIUVIENĖ 82
SVARBIAUSIA – RAMYBĖ 88

NARSUS KIŠKIS

Kažkur už kalnų, už slėnių driekėsi žalias miškas. Ir viskas jame buvo kaip paprastame miške – aukšti medžiai, tanki žolė, gražios gėlės, braškių laukai. Tačiau šį mišką valdė išdidus ir negailestingas liūtų karalius. Jis turėjo blogą charakterį. Jis leido sau daryti ką norėjo, bet kitiems nieko neleido.

Kai liūtų karalius išėjo pasivaikščioti, visi gyvūnai išsigandę bėgo slėptis. Visi žinojo jo bjaurų charakterį, todėl niekas nenorėjo su juo susitikti. Vieną dieną liūtas, kaip įprasta, išėjo pasivaikščioti po mišką. Pamatę jį, visi ėmė bėgti į skirtingas puses. Jam patiko, kad visi jo bijojo.

„Koks aš stiprus! Visi dreba vien nuo mano žvilgsnio! Iš baimės visi ieško, kur pasislėpti!“ – išdidžiai pagalvojo jis ir tęsė savo kelią.

Liūtas karalius vaikščiojo per mišką, kol sutemo. Jis buvo nepatenkintas kiekvienu, ką sutikdavo savo kelyje. Jis laidė jiems įžeidžiančias pastabas ir piktai ant jų urzgė. Vienu metu jam į kelią išbėgo lapė.

– Kaip tu drįsti bėgti priešais mane?! – suriaumojo liūtas ir iššiepė aštrias iltis.

Lapė, kuri iš pradžių nepastebėjo karaliaus, einančio per mišką, sudrebėjo ir atsitraukė:

– Atleiskite, jūsų didenybe... Nemačiau jūsų, nes skubėjau pas savo lapes... jos vienos namuose ir laukia manęs...

– Ką tu čia murmi? Pasitrauk iš mano kelio!

Iš baimės ir apmaudo lapei iš akių riedėjo ašaros. Ji stengėsi kuo greičiau pabėgti iš šios vietos.

Gyventi miške buvo liūdna ir baisu. Deja, niekas negalėjo sukaupti drąsos pasakyti liūtui, kad jis elgiasi neteisingai.

Tarp miško gyventojų buvo tik vienas mažas kiškis. Jis bandė įtikinti gyvūnus eiti kartu pas karalių ir pasakyti jam, kad jie visi juo nepatenkinti, bet gyvūnai

atsisakė, per daug bijojo baisaus karaliaus, tačiau ateis diena, ir mažas kiškis, nors ir vienas, išeis jam tai pasakys.

Tą dieną liūtų karalius, kaip įprasta, vaikščiojo po mišką ir apžiūrinėjo savo valdas. Gyvūnai, kaip visada, buvo išsibarstę. Tik mažas kiškis, nekreipdamas dėmesio į liūtą, graužė žalią žolę ant vejos. Jam ypač patiko kvapnūs dobilų žiedai, jis juos dantimis nuplėšdavo nuo stiebų ir su malonumu kramtydavo. Tai pamatęs liūtas negalėjo patikėti savo akimis. Tai buvo negirdėta! Jis vos neužspringo iš pykčio:

– Ei, kiški! Ateik čia! – suurzgė jis. Mažasis kiškis labai išsigando. Tačiau, stengdamasis neparodyti, kad bijo, jis lėtai priėjo arčiau:

– Klausau, mano karaliau. Tu mane šaukei?

– Sakyk, kodėl neišsigandai ir nepabėgai mane pamatęs? Ką tu darai? Ar nebijai?

– Ko turėčiau bijoti? Ganiausi ir net nemačiau tavęs. Ar padariau ką nors blogo, ko turėčiau bijoti? Tik kal-

tieji bijo, – atsakė mažas kiškis. Liūtas dar labiau pasipiktino tokiu mažo kiškio įžūlumu. Tačiau pokalbis su juo jam buvo įdomus, ir jis, bandydamas tramdyti pyktį, paklausė:

– Tai pasakyk man, kodėl visi bėga mane pamatę? Ar tai reiškia, kad jie kalti?

– Ne, mano karaliau. Jie nekalti. Jei kas nors kaltas, tai tik tu pats! Užuot saugojęs savo miško gyventojus ir privertęs juos tave gerbti ir mylėti, tu viską darai atvirkščiai. Apsidairyk! Ar turi bent vieną draugą? Visi tave paliko. Tu likai vienas su savo pykčiu. Jis tave nugalėjo. Kaip karalius, kuris yra toks silpnas, kad negali susidoroti su savo pykčiu, gali valdyti didžiulį mišką ir jo gyventojus?

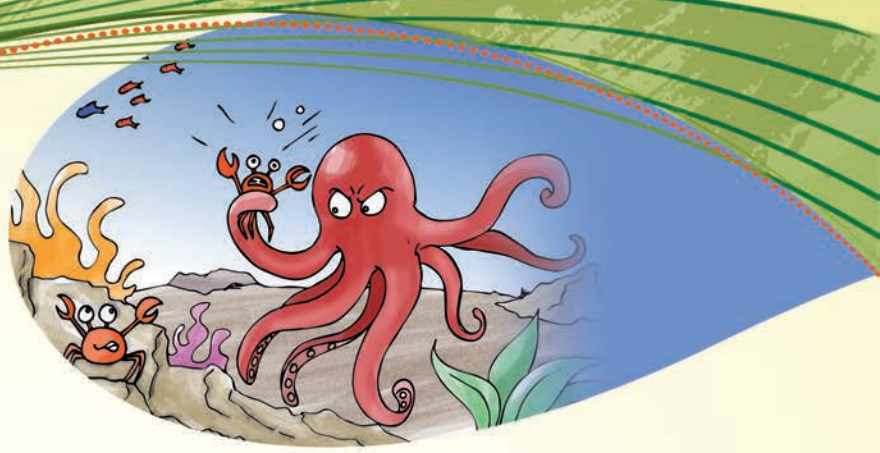
Karalius tylėjo. Jis mąstė. Staiga jo akys prisipildė ašarų, ir jis pravirko. Dabar jis nebeatrodė toks grėsmingas:

– Niekada nemaniau, kad mažas kiškis taip drąsiai pasakys man tiesą į akis! Maniau, kad esu stiprus. Maniau, kad stiprus žmogus yra tas, kuris silpnuosius gąsdina. Nesupratau, kad tikroji stiprybė slypi širdies gerume...

Jis pažadėjo, kad nuo šios akimirkos bus deramas miško karalius. Tuo tarpu miško gyventojai slėpėsi ir stebėjo viską, kas vyksta. Vos tik liūtų karalius išėjo, gyvūnai, paukščiai ir vabzdžiai išlindo iš savo slėptuvių. Jie apkabino drąsųjį mažąjį kiškutį, dėkojo ir gyrė jį. Paukščiai čiulbėjo iš visų šakų, voverės lenktyniavo su stirniukais, meškiukai vartėsi. Visi buvo laimingi.

Taigi mažasis kiškis nugalėjo grėsmingąjį liūtų karalių. Jei jis nebūtų nugalėjęs savo baimės ir nepasakęs tiesos, liūtas nebūtų nugalėjęs savo pykčio. Ir gyvenimas jų miške būtų likęs toks pat liūdnas ir niūrus. Nuo tos dienos mažasis kiškis tapo gerbiamas ir mylimas visų miško gyventojų, o liūtas tapo geru karaliumi.

IŠMINTINGAS KRABAS IR IŠMANUS AŠTUNKOJIS

Seniai, o gal ir visai neseniai, jūros gelmėse gyveno klastingas aštuonkojis. Jis puldavo visus, kai niekas to nesitikėdavo. Jis mokėjo gerai slėptis ir ilgai nejudėdamas gulėdavo jūros dugne, tarsi negyvas. Jis tykodavo krevečių ar žuvų būrio, staiga jas užpuldavo ir sugeldavo savo nuodingais čiuptuvais. Šis plėšikas, kai jam pasidarydavo nuobodu, puldavo net ir daug didesnius už jį jūros gyventojus. Tačiau, norėdamas išvengti sužalojimų, jis greitai pasislėpdavo.

Smėlingame dugne, tarp uolienų fragmentų ir storo jūros dumblių sluoksnio, gyveno daugybė krabų. Tai buvo labai nekenksmingi padarai. Jie visą dieną linksmindavosi ir žaisdavo vieni su kitais. Kartais jų linksmybės tapdavo kiek triukšmingos, bet tai niekam netrukdė. Priešingai,

jūros gyventojai džiaugėsi būdami šalia linksmos krabų kompanijos.

Vieną dieną, kai krabai nerūpestingai žaidė savo įprastoje vietoje, prie jų nepastebėtas prisėlino aštuonkojis. Jis atidžiai stebėjo, kaip krabai žaidžia gaudynes, linksmai judėdami į šonus. Jie spragsėjo žnyplėmis ir kovojo tarpusavyje, pakeldami smėlio debesis iš dugno. Aštuonkojis pasirinko tinkamą akimirką ir staiga juos puolė. Savo plėšriaisiais čiuptuvais jis sugriebė kelis krabus ir nutempė juos šalin. Pabėgti sugebėję krabai išsibarstė į visas puses ir pasislėpė uolų plyšiuose.

Po kurio laiko pamatę, kad pavojus praėjo, krabai išlindo iš savo slėptuvių. Jie pamatė, kad tarp jų nėra daugelio jų draugų. Ir tai juos nuliūdino. Niekas nenorėjo žaisti ir linksmintis. Maži krabai visi susirinko. Jie laikė vienas kitą už letenėlių, ramindami. Tylą nutraukė senas gerbiamas krabas:

– O mano gentainiai! Klastingas aštuonkojis šiandien nužudė kelis mūsų draugus. Labai apgailestaujame ir liūdime jų netekę. Nekantraujame, kada jis vėl pasirodys.

Turime visi kartu kovoti su aštuonkoju. Bet svarbiausia būti atsargiems!

Krabai pradėjo kalbėtis sutrikę:

– Ką mums daryti? Tai toks baisus aštuonkojis! Kaip mes apsiginsime?

Senasis krabas pakėlė žnyples, reikalaudamas tylos:

– Esu vyresnis už jus. Ir daug gyvenime mačiau. Turiu planą, kaip apsisaugoti nuo aštuonkojo.

Taigi krabai sugalvojo savo slaptą planą. Jie pastatė sargybinius, kurie nuolat stebėjo aplinką. Kai tik netoliese pasirodydavo aštuonkojis, sargybinis krabas žnyplėmis pakeldavo didelį kiautą ir garsiai į jį pūsdavo, signalizuodamas apie pavojų. Krabai greitai pasislėpdavo, o aštuonkojis grįždavo tuščiomis rankomis.

Tai, kad krabai jį pergudravo, labai supykdė aštuonkojį. Jis net išsipūtė ir paraudo iš pykčio. Tuo metu pro šalį praplaukė ryklys, ir aštuonkojis įniršęs puolė jį. Tačiau pats vos netapo ryklio grobiu ir vos spėjo išvengti jo plėšriųjų dantų.

Senasis krabas, slėpdamasis tarp koralų, su nuostaba stebėjo, kaip aštuonkojis puola ryklį. Ir tada jis sugalvojo naują planą. Bet tai buvo pavojingas planas. Senąjį krabą būtų galima tiesiog suvalgyti. Tačiau jis norėjo išgelbėti savo gentainius ir negailėjo savęs. Jis nukeliavo pas ryklį. Šis ilsėjosi, gulėjo dugne. Pamatęs priešais save krabą, ryklys atvėrė nasrus ir norėjo jį suėsti. Senasis krabas pakėlė abejas žnyples: „Mielas rykli!“ – garsiai pradėjo jis. „Neskubėk! Pirmiausia paklausyk manęs, o tada galėsi mane suvalgyti, jei panorėsi!“

Senasis krabas pasakė rykliui, kad gudraus aštuonkojo triukai visiems erzina nervus ir kad laikas pamokyti šį plėšiką. Jis sakė, kad turi planą paspęsti aštuonkojui spąstus. Jam tereikia gerbiamo ryklio sutikimo.

Kai ryklys išgirdo apie aštuonkojį, jis krabo nebeėdė. Jis pyko ant aštuonkojo ir neprieštaravo pamokyti jo. Jis plačiai nusišypsojo ir sutikdamas sukando durklą primenančius dantis. Jie susitarė, kad krabai privilios aštuonkojį, o ryklys pasirodys iš pasalos ir jį puls.

Kitą dieną krabai pradėjo triukšmingai ir linksmai žaisti savo įprastoje vietoje. Jie turėjo atkreipti aštuonkojo dėmesį. Planas suveikė, ir aštuonkojis netrukus pasirodė. Krabai, pasukę link ryklio, kuris jau laukė pasaloje, greitai ėmė bėgti. Aštuonkojis juos vijosi.

Bet tada iš niekur atsirado ryklys. Aštuonkojis suprato, kad pateko į spąstus. Ir dabar atėjo jo eilė bėgti. Tačiau ryklys buvo greitesnis už aštuonkojį, jis jį pasivijo ir sugriebė aštriais dantimis. Aštuonkojis iš neviltie, ėmė priešintis čiuptuvais. Vienas iš jo smūgių pataikė į ryklio akis, ir akimirkai šis atsipalaidavo. Aštuonkojui pavyko ištrūkti iš dantų ir pasislėpti mažoje povandeninėje oloje.

Ryklys ilgai jo ieškojo, bet nerado. Juk aštuonkojis mokėjo gerai slėptis. Jis liko gyvas, bet gauta žaizda jam tapo gera pamoka. Juk jam to nebūtų nutikę, jei jis nebūtų puolęs visų iš eilės. Aštuonkojis paliko tas vietas, ir niekas jo ten daugiau nebematė.

SVAJOTOJA KATĖ

Kartą seniai vienoje karalystėje-valstybėje gyveno katė. Ji buvo labai svajinga katė. Didžiausia jos svajonė buvo tapti stipria ir drąsia, kad didelis gauruotas šuo, gyvenantis kieme, jos bijotų. Kiekvieną kartą, kai katė išeidavo iš namų, šuo pradėdavo loti ir ją vytis. Vargšė katė neturėjo kito pasirinkimo, kaip tik bėgti, raukant uodegą. Ir tada, desperatiškai klykdama, jis perlipdavo aukštą tvorą. Gerai, kad šunys negali lipti tvoromis!

Savo svajonėse katė pamiršdavo viską pasaulyje. Ji tapo visiškai tingia ir net nustojo gaudyti peles. O pelės tapo tokios įžūlios, kad visiškai nustojo kreipti į katę dėmesį. Jų cypimas ir čežėjimas nuolat girdėjosi iš sandėliuko. Šeimininkas, žiūrėdamas į katę, priekaištingai tarė:

– Kokia tu tinginė! Tuoj pelės sėdės tau ant galvos ir raus ūsus! Jei nepagausi pelių, išmesiu tave į gatvę!

Nors katė gėdijosi šeimininko žodžių, ji negalėjo nustoti galvoti apie savo svajonę. Išėjusi į lauką, ji atsargiai apsidairė. Ji norėjo likti nepastebėta. Tačiau šuo kaskart ją pajusdavo ir imdavo lodamas vytis. Katė nebegalėjo galvoti apie nieką, tik apie tai, kaip nugalėti šunį.

Šeimininkas labai supyko ant katės, nes ši buvo tingi ir negaudė pelių. Netrukus jis įvykdė savo pažadą ir išspyrė katę į gatvę. Taip katė tapo bename dėl savo tuščių svajonių. Ji sėdėjo lauke po dideliu medžiu ir liūdėjo: „Šis baisus šuo mane vejasi kaskart, kai mane pamato. Svajojau tapti stipria ir drąsia, kad jis manęs bijotų ir neliestų. Bet mano svajonės man nepadėjo. Priešingai... štai aš čia, aš jau praradau savo namus."

Tuo tarpu didelis šuo jau buvo pamatęs katę ir, kaip įprasta, ieškojo būdo išbėgti iš kiemo, kad ją vytųsi. Tuo metu iš turgaus grįžo šeimininko mama. Jai einant pro vartus ir nešant pirkinių krepšius, šuo išbėgo į gatvę ir puolė katę. Katės kailis tik pasišiaušė, ji stačia galva

užšoko ant medžio. Šuo liko apačioje ir sukosi ratu aplinkui, garsiai lodamas.

Šeimininkas išgirdo triukšmą ir nuėjo išsiaiškinti, kas nutiko. Jis pamatė savo šunį, lakstantį aplink medį ir lojantį, o ant medžio – išsigandusią katę. Vargšės katės akimis riedėjo ašaros. Ji tyliai verkė ir miaukė, prašydama pagalbos. Dabar šeimininkas suprato, koks blogas buvo katės gyvenimas.

Šeimininkui pasidarė gėda, kad nepakankamai gerai prižiūrėjo savo augintinius. O kadangi kiemas nebuvo tvarkingas, katė kentėjo. Šeimininkas griežtai sušuko ant šuns. Šuo jautėsi kaltas ir nuleidęs uodegą tarp kojų nubėgo į savo voljerą. Šeimininkas nukėlė katę nuo medžio. Paglostė jos pūkuotą kailį ir nuramino ją: „O vargšė katė! Jei tik būčiau anksčiau žinojęs apie tavo karą su šiuo šunimi! Jei tik būtum bent kartą man pasiskundusi! Ar būčiau leidusi šuniui tave įžeisti?“

Šeimininkas uždėjo šuniui pavadėlį: „Kol neišmoksi gerai elgtis, sėdėk čia, mano drauge, už pavadėlio.“

Ir katė buvo grąžinta į namus. Dabar šuo jai nebebuvo pavojingas. Katė atsisakė savo svajonių ir stropiai gaudė peles. Katės svajonė buvo nenaudinga ir niekada negalėjo išsipildyti. Juk jokia katė negali nugalėti didelio, pikto šuns. Ji turėjo kreiptis į savo šeimininką, kuris ją mylėjo.

MAŽOJO NYKŠTUKO KELIONĖ

Viename saugomame miške, tarp žaliuojančių eglių, gyveno mažas paukštelis – nykštukas. Nykštukas buvo toks mažas, kad net žvirblis, palyginti su juo, atrodė labai didelis. Ant galvos jis nešiojo geltoną kuodą, panašų į mažą karūnėlę. Būtent dėl šios karūnėlės jis ir gavo savo vardą.

Visą dieną nykštukas plasnojo nuo šakos prie šakos ir dainavo savo nuostabias dainas. O vakare jis grįžo į savo jaukų lizdelį. Taip slinko mielo mažo nykštuko dienos.

Jam patiko viskas jo miške. Bet kartais jį traukė kelionės. Jam buvo įdomu pamatyti kitas vietas, esančias kažkur toli. Diena iš dienos šis noras stiprėjo. Ir tada vieną dieną jis išskrido iš savo mažo lizdelio ir leidosi į ilgą kelionę.

Jis skrido į žemes, kurių dar nebuvo matęs. Priekyje pasirodė mėlynos kalvos, o už jų – didelis miškas. Maža-

jam nykštukui ši vieta labai patiko. Jis pasirinko jauną pušį, po kuria driekėsi žydinčių erškėtuogių krūmas, ir nutūpė ant gauruotos pušies šakos. „Tirlii-tirlii! Kaip čia gražu! Ar neturėčiau čia įsikurti?“ – linksmai dainavo jis.

Nykštukas bėgiojo pušies kamienu aukštyn žemyn, įlipo į žydinčių erškėtuogių krūmą ir nieko nesutiko. „Ši vieta laisva. Galiu čia sukti lizdą“, – nusprendė nykštukas ir ėmėsi darbo.

Tarp išsikerojusių pušies šakų jis pradėjo lipdyti nedidelį apvalų lizdelį. Jam sukonstruoti jis atnešė samanų, žolės lapelių, lanksčių šakelių ir išklojo vidų minkštais pūkais. Ir štai lizdelis buvo paruoštas! Nykštukas džiaugėsi savo naujais namais. Viskas aplink jį džiugino. Jis užlipo ant aukštos šakos ir džiaugsmingai uždainavo savo dainelę: „Tirlii-tirlii! Koks gražus šis miškas! Kokia graži ši pušis ir mano namas ant jos! Kokia graži diena buvo, kai aš čia atsidūriau!“ Tačiau nykštukas pajuto, kad yra labai alkanas, ir nuskrido medžioti mašalų ir uodų.

Nykštukas nuskrido, ir staiga kažkas sušlamėjo žolėje, blykstelėjo ir pasirodė didelė gyvatė. Sulenkusi kūną ir iškišusi iš burnos dvišakį liežuvį, ji greitai nušliaužė prie žydinčių erškėtuogių ir dingo po jomis. Tai buvo jos urvas.

Ar nykštukas galėjo žinoti apie tokią pavojingą kaimynystę, kai suko lizdą?

Kaip žinoma, gyvatės turi labai gerą uoslę. Jos gerai atpažįsta net silpniausius kvapus. Joms to reikia, kad pajustų savo grobį ar priešus.

Kad pasislėptų nuo karščio, gyvatė įlindo į vėsią olą. Ji atsigulė, susisuko. Staiga ji pajuto nepažįstamą kvapą. Ji iškišo galvą iš olos. Kvapas sklido kažkur iš viršaus. Gyvatė sklandžiai, tarsi tekėdama, išlindo ir užšliaužė medžio kamienu. Ji pamatė mažą lizdą ant pušies šakos ir labai nustebo: „Iš kur atsirado šis lizdas? Ir iš kur šis nerūpestingas paukštelis, kuris čia atskrido? Na, gerai! Tie, kurie nepasislėpė, ne mano kaltė!"

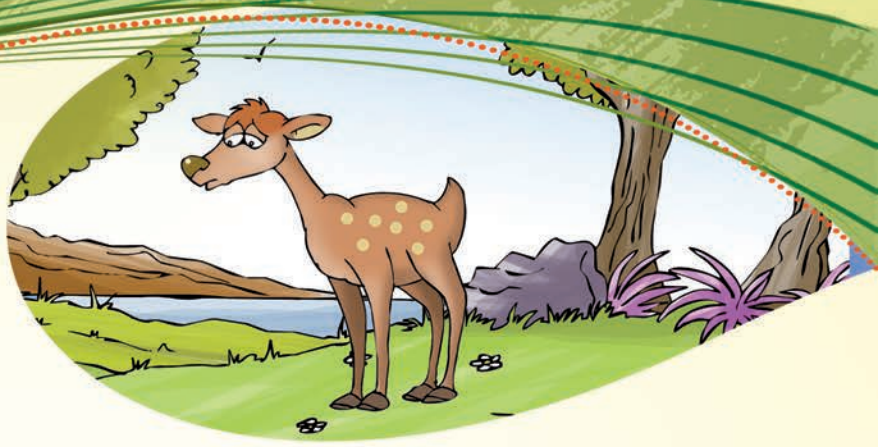
Gyvatė pasislėpė šakose ir ėmė tykoti nykštuko. Netrukus nykštukas atskrido ir įsikūrė savo lizde. Jis nė neįtarė, kad gyvatė jau sėlina link jo. Ji lėtai šliaužė link lizdo, kabėdama ant viršutinės šakos. Tačiau tada nykštukas ją pastebėjo. Išsigandęs, su desperatišku čiulbėjimu, jis išlėkė iš lizdo ir nuskrido. Jo maža širdelė daužėsi, atrodė, kad tuoj iššoks iš krūtinės. Jis pritūpė ant lazdyno šakos atgauti kvapo.

Tada kažkas jį iš apačios pašaukė: „Ei, nykštukai! Kas tau darosi? Tavo plunksnos pasišiaušusios! Kas tave taip išgąsdino?“ Tai buvo raudonoji voverė, ji rinko žolėje nukritusius prinokusius riešutus. Ir nykštukas papasakojo jai savo istoriją.

Voverė tarė: „Klausyk manęs! Grįžk į savo gimtąjį lizdą. Tai graži vieta, bet čia nėra ramybės ir tylos. Bet kurią akimirką gali tau nutikti bet kokia bėda. Aš irgi čia negyvenčiau, bet čia daug maisto. Bet svarbiausia, kad bijau eiti į vietą, kurios nepažįstu. Juk ten galėtų būti blogiau!“

Nykštukas pagalvojo: „Ši vieta pavojinga, dėl to nėra abejonės. Bet voverė bijo eiti į nepažįstamas vietas. O aš palikau savo lizdą iš meilės kelionėms. Norėjau apsigyventi nepažįstamoje vietoje. Ir vos nepraradau gyvybės.“ Jis pakilo nuo šakos ir leidosi atgal. Daugiau niekada nepaliko savo gimtojo lizdo.

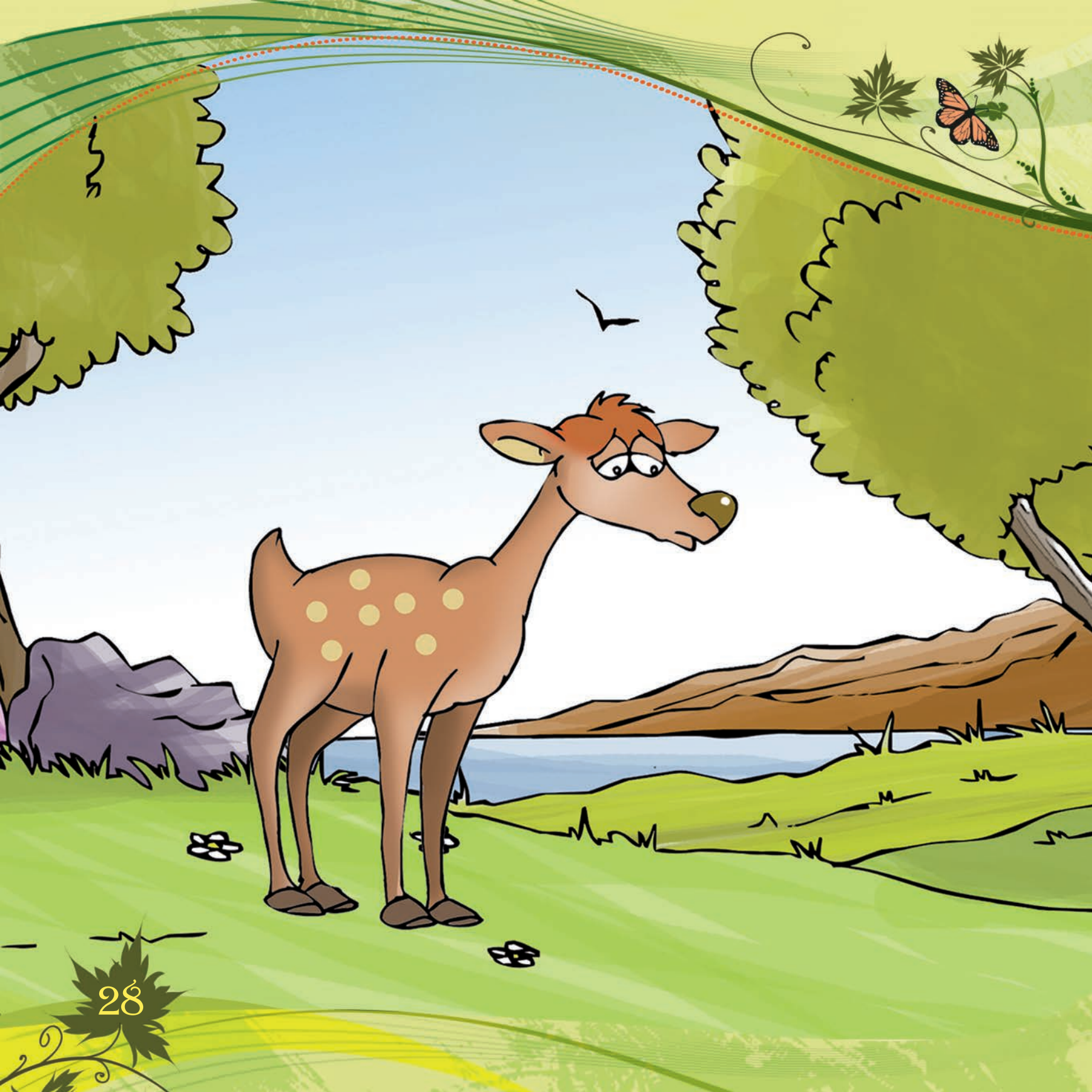
VIENIŠA STIRNA

Viename miške gyveno stirna. Tikriausiai žinote, kad stirna yra mažas elnias. Ji turi gražų auksinį kailį, mažas aštrias kanopas ir dideles juodas akis su ilgomis blakstienomis. Ji labai greita ir protinga.

Mūsų patelė buvo labai vieniša, nes negalėjo rasti draugės, kuri jai patiktų. Ji sutikdavo kitų patelių, bet kaskart rasdavo jose kokį nors trūkumą. Viena buvo godi, kita – gudri, o trečiosios kailio ar nosies spalva jai nepatiko. Taigi ji vėl liko visiškai viena.

Vieną dieną ji susimąsčiusi klajojo po mišką ir aptiko miško proskyną. Ten linksmai šokinėjo stirnų pulkas. Jauni stirniukai šokinėjo, lenktyniavo ir žaidė slėpynes. Vieniša stirna su pavydu ir liūdesiu juos stebėjo iš lazdynų krūmų.

Nuo to laiko praėjo daug dienų. Ir tada vieną dieną mūsų stirna miške sutiko kitą vienišą stirniuką ir jie

tapo draugais. Jie susitikinėjo kiekvieną dieną, vaikščiojo ir žaidė kartu. Vieną dieną jie susitarė ryte nueiti į tolimą lauką, kur augo liucerna. Stirna atėjo į paskirtą vietą ir ilgai laukė savo draugės, bet ji nepasirodė. Stirna įsižeidė ir nustojo su ja draugauti. Ji net nenorėjo žinoti, kodėl jos draugė neatėjo. O gal jai kas nors blogo nutiko? O gal ji susirgo? Ir jai reikėjo pagalbos? Ar taip elgiasi draugai?

Stirna vėl liko viena. Ji pagalvojo: „Kodėl aš negaliu su niekuo susidraugauti šiame miške? Man visai nepatinka visos mano buvusios draugės. Tai vieta, kur nėra man verto draugo. Taigi man reikia iš čia išvykti į kitą vietą." O gal ji tiesiog nežinojo, kaip susidraugauti?

Taigi mūsų stirna klaidžiojo, kur tik akys pažvelgė. Ar tai buvo ilgas, ar trumpas pasivaikščiojimas, ji pamatė tarp akmenų čiurlenantį upelį. Ji norėjo atsigerti ir nuėjo prie vandens. Prie upelio ji sutiko seną stirniukę, kuri maloniai į ją pažvelgė ir linktelėjo galva pasisveikindama.

„Kas liūdina tokį jauną padarą?" – paklausė sena stirna, susirūpinusi žvelgdama į jos akis, kupinas liūdesio ir

ilgesio. Mūsų stirna papasakojo jai apie savo vienatvę, apie tai, kaip ji negalėjo rasti nė vieno gero draugo savo miške ir apie tai, kaip ji paliko gimtąjį mišką, kad surastų draugą, kuris neturėtų trūkumų ir žalingų įpročių.

Išmintinga sena stirna jos klausėsi, purtė galvą ir šypsodamasi tarė: „O, jaunasis padare! Nėra nė vieno šiame pasaulyje, kuris neturėtų trūkumų. O tas, kuris yra pernelyg išrankus ir ieško pavyzdingo draugo, liks vienišas visą gyvenimą. Be to, ar tu tikra, kad pati neturi trūkumų?"

Šie išmintingi žodžiai padėjo jai naujai pažvelgti į pasaulį. Jauna stirna, nuoširdžiai padėkojusi išmintingam pašnekovui, iš džiaugsmo pašoko. Atsispirdama nuo žemės visomis keturiomis kanopomis ir linksmai mojuodama trumpa uodega, ji visu greičiu nušuoliavo į gimtąjį mišką. Grįžusi ji apėjo visus buvusius draugus, paprašė jų atleidimo ir sudarė su jais taiką. Ji suprato, kad turi juos mylėti, o ne ieškoti jų trūkumų. Ir nuo tos dienos ji susirado daug draugų tiek tarp savo miško stirnų, tiek tarp kitų gimtojo miško gyventojų.

GERULIS KIŠKIS

Viename miške gyveno gerulis kiškis. Jį pažinojo visi miško gyventojai, nes jis visada visiems darydavo gera.

Vieną ankstų rytą, kai rūkas dar nebuvo išsisklaidęs ir viską apgaubė lengva, vėsi migla, iš savo nuošalaus lizdo išlindo kiškis. Jis pasipurtė, letenėlėmis nusivalė snukį, pasiglostė pilką kailį ir lėtai nušoko į miško tankmę. Jis pagalvojo, kad galbūt šiandien kam nors prireiks jo pagalbos.

Bet štai kur bėda, šokinėdamas kiškis netyčia užkliuvo už usnies spyglių. Dygliai su aštriais spygliais taip negailestingai įsmigo į kiškio letenas, kad jis suklykė iš skausmo ir apsivertė ant nugaros. Kai skausmas šiek tiek atlėgo, kiškis bandė nusikratyti spyglius nuo letenų, tada bandė juos ištraukti. Tačiau kad ir kaip jis stengėsi, spygliai liko toje pačioje vietoje ir kėlė nepakeliamą skausmą.

Kiškis daug laiko laukė pagalbos, negalėdamas pajudėti dėl sužeistų letenų.

Jis jau buvo pradėjęs prarasti viltį išsigelbėti, kai netoliese esantys krūmai ėmė siūbuoti ir čežėti, o iš jų pasirodė rudasis lokys. Kiškis apsidžiaugęs pašaukė jį:

– Sveikas, meškiuk broli! Prašau, padėk man ištraukti spyglius iš letenų... Negaliu pajudėti iš šios vietos... Nebeturiu jėgų ilgiau to tverti...

Meška skubėjo į aviečių lysvę. Ji neketino ten užsibūti, nes saldžios, sultingos, prinokusios avietės jos jau seniai laukė. Ji piktai pažvelgė į kiškį ir sumurmėjo:

– Na, taip... Lyg neturėčiau nieko geresnio veikti, kaip tik su tavimi žaisti!

Ji net nesustojusi tęsė savo kelią.

Šioje bejėgėje pozoje kiškis praleido dieną, o paskui naktį. Naktį skausmas letenose ir bauginantys naktinio miško garsai neleido jam užmigti. Juk jis galėjo tapti lengvu grobiu plėšrūnams. Jis girdėjo sunkų sparnų plasnojimą, žolės šnarėjimą, garsius, grėsmingus paukščių ir gyvūnų klyksmus. Tačiau kiškis stengėsi būti ramus ir

kantrus. Jis tikėjo, kad pagalba anksčiau ar vėliau ateina pas tuos, kurie yra kantrūs. Bet tada išaušo aušra. Ir – o stebuklas! Varna praskrido pro šalį ieškodama maisto, nutūpė ant netoliese esančio beržo šakos. Kiškis ją pašaukė:

– Sesute varna! Padėk man, padaryk paslaugą! Ištrauk spyglius iš mano letenų! Prašau!

– Kas ten? – varna įdėmiai žvelgė į tą pusę, iš kurios sklido garsas. – Argi ne tu, kiškio broli? Taip taip, teisingai! Karrr! Tu turi bėdą! Kokie didžiuliai spygliai kyšo iš tavo letenų! Pamenu, kiškio broli, kaip neseniai padėjai mano jaunikliui, kai jis iškrito iš lizdo! Žinoma, dabar aš tau padėsiu!

Varna nuskrido ant žemės ir stipriu snapu ištraukė iš kiškio letenų spyglius. Kiškis padėkojo varnai už pagalbą ir šlubuodamas, žingsnis po žingsnio, nuėjo link savo nuošalaus lizdo. Po kelių dienų jo žaizdos užgijo ir beveik neliko jokių pėdsakų. Jis vėl išėjo bėgioti per mišką, nerimaudamas, kad kam nors gali prireikti jo pagalbos.

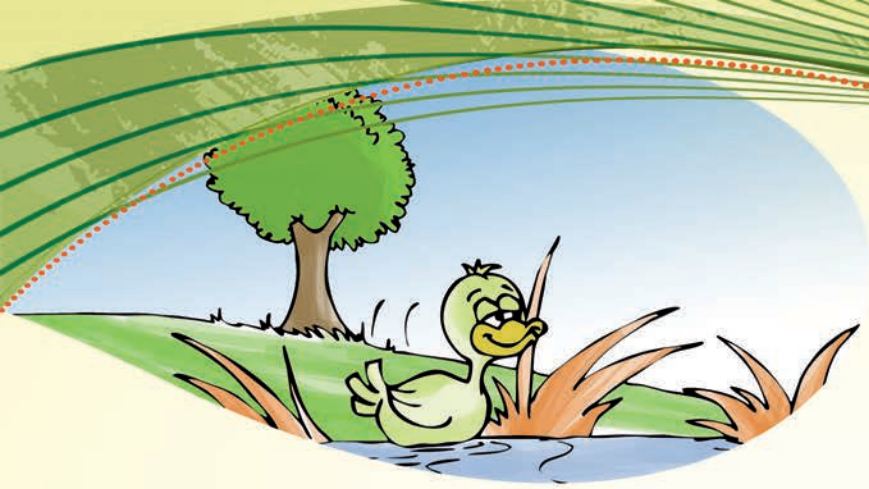
Čia nepažįstamas svetimas kvapas privertė jį sunerimti. Kiškis apsidairė ir pamatė tankiame tankumyne besislepiantį medžiotoją. Tada jis pamatė, kad medžio-

tojas nukreipė šautuvą į mešką, kuri mėgavosi saldžiomis uogomis aviečių lysvėje ir nepastebėjo virš jos tykančio pavojaus. Tai buvo ta pati meška, kuri neseniai praėjo pro šalį, kai kiškiui reikėjo pagalbos. Tačiau kiškis, būdamas geranoriškas, neprisiminė praeities nuoskaudų. Negalvodamas jis iššoko į proskyną ir ėmė bėgti, medžiotojui matant lakstė tarp kalvų. Medžiotojas sutriko ir dvejojo rinkdamasis, į ką šauti. Kiškis sušuko meškai: „Bėk!“, o pats puolė už eglės, susisuko į kamuoliuką negilioje dauboje ir dingo! Meška nubėgo laužydama krūmus ir dingo miško tankmėje. Taigi medžiotojas liko be nieko.

Po šio įvykio praėjo kelios dienos. Meška rado kiškį ir visa širdimi padėkojo jam už išgelbėjimą. Dėkodama atnešė jam krepšį, pilną saldžių aviečių, ir tarė: „Broli kiški! Kaip man gėda, kad nepadėjau tau, kai prašei pagalbos. Bet tu to neprisiminei, kai pati atsidūriau bėdoje. Supratau, kad visada reikia daryti gera, o blogis turi būti atleidžiamas ir nenešiojamas sieloje. Nuo šios dienos darykime gera kartu!“ Kiškis nusišypsojo ir kartu su meška paspaudė vienas kitam letenas.

NEIŠMANANTIS ANČIUKAS

Toli toli, karštoje Afrikoje, ant mėlyno ežero kranto, gyveno ančių šeima: tėtis antinas, mama antis ir mažas ančiukas, neseniai išsiritęs iš kiaušinio. Jis atrodė kaip auksinis pūkuotas gumulėlis, nes maži ančiukai gimsta apsipylę minkštais pūkais, o jų plunksnos auga vėliau.

Ančių lizdas buvo netoli vandens, nendrynuose, tankiai apaugusiuose aplink nuvirtusį medį. Mama ir tėtis labai mylėjo savo pūkuotą sūnų, saugojo jį ir griežtai draudė jam eiti prie ežero. Jie sakė: „Sūnau, nebėk prie ežero. Dideli gyvūnai ten eina atsigerti: gepar-

dai, liūtai, drambliai, zebrai, antilopės. Jie gali tave sutrypti arba pagriebti ir praryti.“

Vieną ankstų rytą, kai tėtis antinas ir mama antis dar miegojo, iš lizdo išlipo neklaužada ančiukas ir nubėgo prie ežero kranto. „Tėtis ir mama miega. Ir visi dideli gyvūnai miega. Dabar nepavojinga. Tik greitai apsižvalgysiu ir grįšiu, niekas net nepastebės“, – pagalvojo neklaužada ančiukas.

Virš ežero pasklido melsvas rūkas, pūtė gaivus vėjelis. Atrodė, kad ir ežeras vis dar miega, o jo mieguistas kvėpavimas gaubė pakrantės krūmus ir nendres. Tik retkarčiais kur nors išgirsdavai taškantis žuvį, bandančią pagauti virš vandens lekiantį laumžirgį.

„Čia gražu ir labai daug vandens! Negerai, kad mama ir tėtis neleidžia man maudytis ežere. Aš moku gerai plaukti ir nardyti!“ – pagalvojo ančiukas. Apsitaškęs letenėlėmis, jis įbrido į vandenį ir nuplaukė iki ežero vidurio.

Paplaukiojęs ir prisinardęs iki soties, ančiukas jau ruošėsi grįžti į krantą, kai staiga jį išmetė artėjanti banga. Ežero paviršiuje staiga pasirodė bangos, tarsi į jį būtų įmestas kažkas labai sunkaus. Tada ančiukas su siaubu pastebėjo, kad iš priešingos ežero pusės, rausdamas vandenį, link jo artėja krokodilas, virš vandens išskleidęs savo siaubingą, dantytą burną.

Ančiuko mažytė širdelė ėmė plakti iš baimės tarsi mažas motoriukas. Jis beviltiškai sušuko: „Kria! Kria! Mama!" ir iš visų jėgų ėmė irkluoti letenėlėmis kranto link. Bet kaip kvailas ančiukas galėtų konkuruoti su didžiuliu kraugerišku krokodilu? Staiga, paskutinę akimirką, kai krokodilas jau buvo pasiviįęs ir buvo pasiruošęs griebti vargšą ančiuką, nuaidėjo šūvis. Krokodilas sustingo, suglebo ir liko lyg rąstas siūbuoti ežero paviršiuje... Pasirodo, medžiotojas nuo vakaro stebėjo ežerą, sekė krokodilą. Ir kvailas ančiukas,

išdykaudamas vandenyje, išviliojo plėšrūną iš slėptuvės.

Šūvio gausmas nuaidėjo per savaną ir išjudino jos gyventojus. Tylą akimirksniu užpildė sunerimusių paukščių kryksėjimas, klyksmas ir nerimastingas čiulbėjimas. Ančiuko tėvas ir motina, nematydami sūnaus šalia, puolė jo ieškoti. Jie rado jį ant ežero kranto, išsigandusį, susispietusį po kupstu, virš kurio kabojo sausa žolė. Tik atsidūręs gimtajame lizde jis galėjo papasakoti tėvams, kas jam nutiko. Išklausęs sūnaus pasakojimą, tėvas antinas griežtai tarė:

„Mano sūnau, jei mes, tavo tėvai, tau ko nors neleisime, žinok, kad tave labai mylime ir linkime tik geriausio. Šiandien tu nepaklusai ir vos nenumirei. Prašau, nuo šiol atmink, kad paklusti tėvams visada bus tavo labui...“

BORUŽĖ

Tikriausiai žinote šį mielą mažą vabaliuką su raudonais sparnais ir septyniais juodais taškeliais. Ją vadina „boružėle“. Jei padėsite ją ant delno ir pasakysi: „Boružėle, skrisk į dangų, atnešk man duonos!“, ji tikrai išskleis sparnus ir nuskris. Kai boružėlei atsibosta skraidyti savo reikalais, ji kartais nutūpia ant kažkieno rankos ar drabužių pailsėti. Tačiau daugelis žmonių tiki, kad jei boružė nutūps ant jų, jiems pasiseks ir jie bus sėkmingi.

Kartą labai seniai viename kaime gyveno žmonės, jie dirbo laukuose, augino sodus, gaudė žuvis, ganė karves ir avis. Jie turėjo viską ir jiems nieko nereikėjo.

Vieną dieną kaimo gyventojas dirbo savo sode. Jis kauptuku ravėjo pomidorų lysves, kai ant jo peties nutūpė boružėlė. Ją pastebėjęs, jis džiaugsmingai sušuko: „Ar matei?! Ant manęs nutūpė boružėlė!

Dabar man pasiseks! Ir man nereikės niekuo rūpintis! Boružėlė man atnešė laimę!

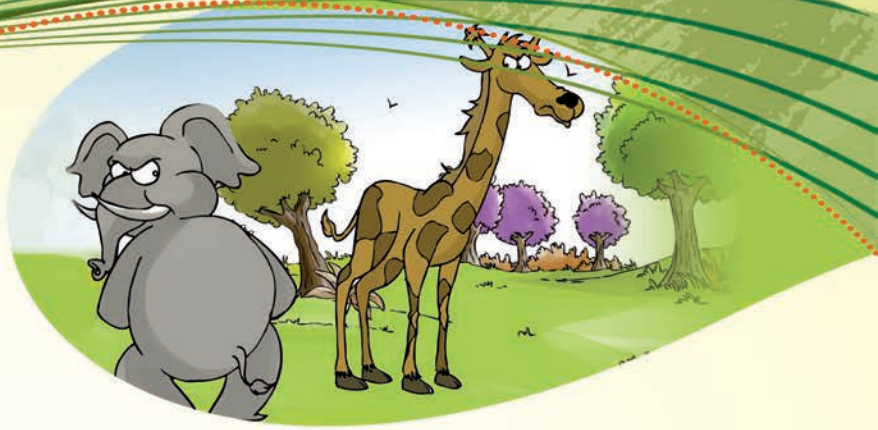
Boružėlė nustebusi klausėsi vyro žodžių ir nesuprato jo džiaugsmo priežasties: „Apie ką jis kalba? Ar verslas gali būti sėkmingas, jei neįdedi darbo ir pastangų?“

Nuo tada valstietis metė visus savo reikalus. Jis nustojo ravėti ir jo sodas apaugo piktžolėmis. Jis nenuskynė prinokusių uogų ir vaisių sode, jie nukrito ant žemės ir supuvo. Jis išleido avis ganytis ir jų neprižiūrėjo, o jas nusinešė vilkai. Patikėjęs liaudies ženklu jis nusprendė, kad dabar visi jo reikalai susitvarkys savaime. Tačiau jis ne tik neįgijo, bet ir prarado viską, ką turėjo.

Kartą ant jo rankovės vėl nutūpė boružėlė. Ją pamatęs jis supyko ir ėmė keiktis: „Kodėl vėl atskridai pas mane, piktasis vabzdy? Ar nori mane sunaikinti? Aš jau viską praradau dėl tavęs!“

Tuo metu pro šalį praėjo keliautojas, žilaplaukis senukas su kuprine ant pečių. Išgirdęs kaimiečio žodžius jis sustojo, atsirėmė į lazdą ir kreipėsi į jį: „O žmogau! Gal nori, kad tau duočiau patarimą? Kas dar tau būtų nutikę, jei tikėdamas žmonių išradimais būtum nustojęs dirbti? Juk tai tik pramoga! Ar teisinga dėl savo nelaimių kaltinti nekaltą vabalą? Liaukis tinginiavęs ir imkis darbo. Dirbk ir Viešpats Dievas tau duos sėkmės."

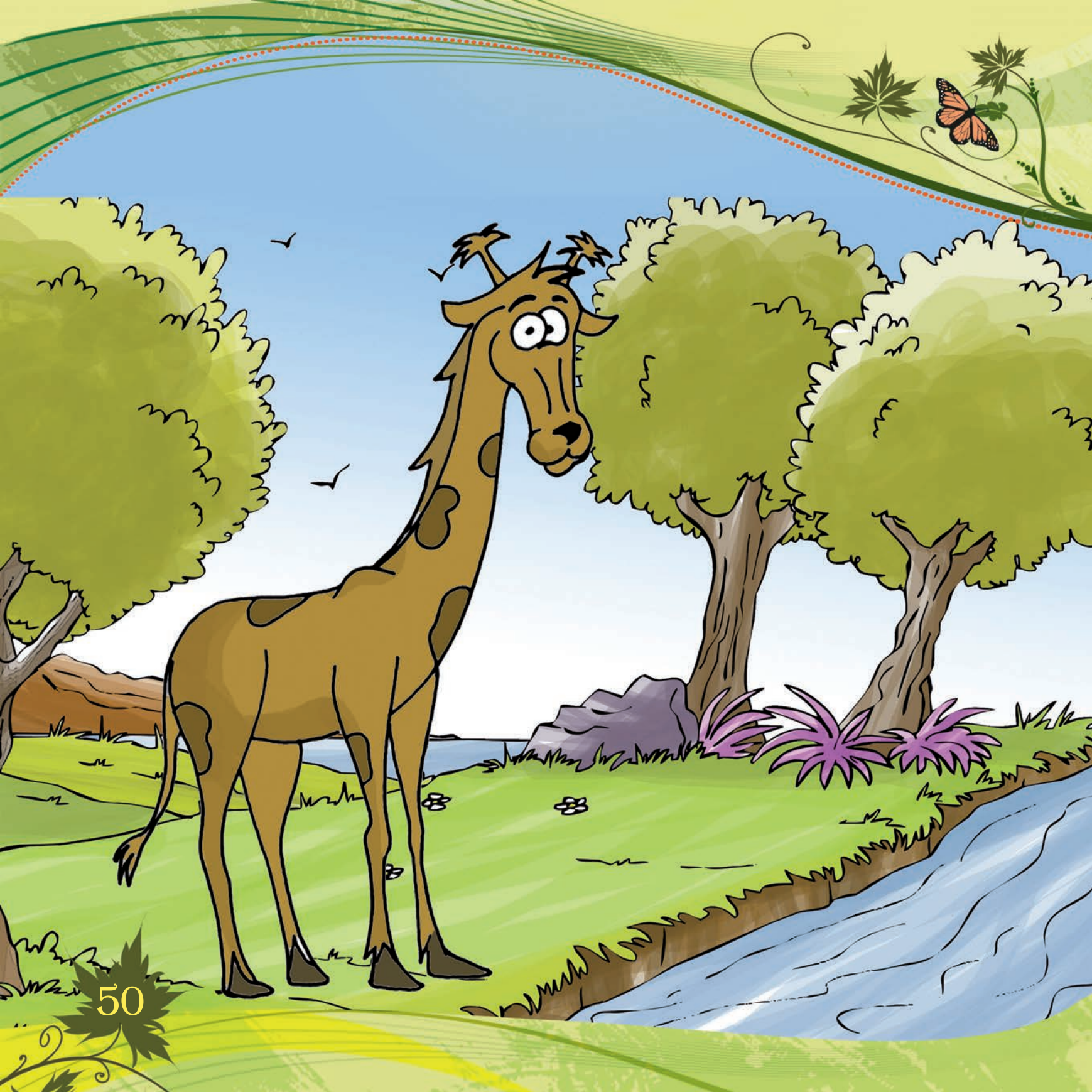
Kaimo gyventojas suprato, koks kvailas buvo. Jis pagalvojo: „Argi ne ta mūsų bėda, kad dažnai painiojame melą su tiesa?" Jis padėkojo senoliui už išmintingą patarimą. Ir paleido boružėlę į dangų.

ŽIRAFA IR DRAMBLYS

Karštoje Afrikos savanoje gyveno du neišskiriami draugai: dramblys ir žirafa. Nuo ankstaus ryto iki sutemų jie kartu ganėsi erdviose ganyklose. Laimei, lietingasis sezonas buvo pasibaigęs ir savanoje virė gyvenimas: žemę dengė vešli žolė, krūmai ir medžiai sodriai žaliavo. Antilopių, zebrų ir buivolų bandos ganėsi greta. Išdidžiai liūtai ilsėjosi plintančių akacijų pavėsyje, žvalgėsi apylinkėse, skęsdami vešlioje žalumoje. Tankiuose krūmynuose slėpėsi smulkesni plėšrūnai: gepardai, leopardai, hienos, šakalai. O begemotai ir raganosiai šildėsi šiltame ežerų vandenyje, purvo „voniose".

Taip bėgo savaitės ir mėnesiai. Ir tada savanoje prasidėjo sausasis sezonas. Kadaise vešli žaluma nuvyto, medžiai ir krūmai metė lapus. Žolėdžiai pradėjo trauktis, o paskui juos sekė plėšrūnai kaimynai. Netrukus slėnis visiškai ištuštėjo, liko tik du neišskiriami

draugai: dramblys ir žirafa. Jie vis dar vaikščiojo kartu nuo ryto iki vakaro per bekraštę lygumą, kaitinamą saulės. Ir su kiekviena diena darėsi vis sunkiau rasti maisto.

Kartą dramblys ir žirafa ilgai klajojo po slėnį, tikėdamiesi rasti ką nors valgomo. Deja, ant suskilinėjusios, karščio išdegintos žemės nebuvo nė vieno žolės stiebelio. Tačiau tada, didžiulio baobabo pavėsyje, jie pastebėjo mažą žalią krūmą. Draugai, šaukdami: „Jis mano! Aš jį pamačiau pirmas!“, tuoj pat puolė prie jo, bet bėgdami susidūrė ir vienas kitą pargriovė.

Žirafa suklupo ir užmynė drambliui ant ausies. O dramblys krisdamas vos nenulaužė žirafai kaklo. „Nerangus drambly! Ilga žirafa!“ – jie ėmė bartis ir vienas kitą pravardžiuoti. Jie pamiršo, kad tikras draugas visada dalijasi su savo draugu, net jei pats mažai turi. Draugai susipyko ir išsiskyrė. Jie daugiau nebevaikščiojo kartu.

Ir vėl pavasaris atėjo į Afriką, o kartu su juo ir lietingasis sezonas. Gamta vėl atgijo. Žirafa ir dramblys labai apgailestavo dėl savo kivirčo, bet abu gėdijosi pirmieji paprašyti atleidimo.

Žirafa, rinkdama žalius lapus nuo aukštų šakų, prisiminė, kaip jie ganėsi kartu su drambliu, ir jai pasidarė liūdna: „O

mano ilgas liežuvis! Įžeidžiau savo geriausią draugą, pasakiau daug blogo dėl lapų kekės! Net jei turėčiau visą lapų mišką, jis nieko vertas be mano draugo!"

Dramblys, nors ir sakoma, kad jis „storos odos", iš tikrųjų buvo ne mažiau nusiminęs dėl savo ginčo su draugu ir labai norėjo su juo susitaikyti. Dienos bėgo. Draugai vis labiau ilgėjosi vienas kito. Ir tada vieną dieną žirafa, nebegalėdama pakęsti išsiskyrimo, nusprendė, kad turi nueiti ir paprašyti dramblio atleidimo. Ir ji nuėjo jo ieškoti.

Tuo tarpu dramblys taip pat nuėjo ieškoti žirafos. Sakoma, kad artimos širdys jaučia viena kitą. Netrukus jie susitiko. Pamatę vienas kitą iš tolo, jie nedrįso prieiti arčiau, nes jiems buvo labai, labai gėda. Žirafa sušuko:

– Broli drambly! Mano drauge! Prašau, atleisk man! Aš klydau! Ir aš... jaučiuosi labai blogai be tavęs!

– Sese žirafa! Tai viskas dėl mano kaltės! Atleisk man! – atsakė dramblys.

Du seni draugai pagaliau susitaikė. Jie daugiau nebesipešė... bet tik trumpam, penkioms minutėms. Jie rūpinosi vienas kitu ir neapleido vienas kito nei gerais, nei blogais laikais. Jie tapo tikrais draugais.

SULTONO GUDRYBĖ

Viename didžiuliame miške viešpatavo galingasis sultonas Liūtas. Jis valdė ilgą laiką, jo valdose tvyrojo taika ir tvarka, o pats valdovas gyveno ramų gyvenimą be liūdesio ir rūpesčių. Jo nauja diena beveik nesiskyrė nuo ankstesnės. Vieną dieną sultonas Liūtas norėjo sužinoti, kurie iš jo pavaldinių yra nuoširdžiai jam atsidavę, o kurie tik apsimeta, slėpdamiesi po pagarbos ir paklusnumo kauke. Sultonas Liūtas išsikvietė vyriausiąjį vizirį Tigrą ir papasakojo jam apie savo ketinimą. „Norėdamas tai padaryti, – tarė

sultonas, – tu pasiųsi pasiuntinius po visą mišką su žinia, kad aš miriau."

O aš slapta seksiu, kaip mano pavaldiniai reaguos į šią naujieną."

Sultono įsakymas buvo įvykdytas ir visi miško gyventojai netrukus sužinojo, kad jų valdovas mirė. Daugelis gyvūnų iš pradžių netikėjo šia žinia, tačiau ją paskelbė pats didysis viziris, todėl abejonės netrukus išsisklaidė ir visi pradėjo aptarinėti šį įvykį.

O sultonas Liūtas, užsimetęs ant savęs jaučio kailį, slapta prieblandoje išėjo pasivaikščioti po savo valdas. Kad neatkreiptų dėmesio, jis stengėsi laikytis medžių tankmėje, o minkštos letenų pagalvėlės jo judesius darė visiškai negirdimus.

Artėdamas prie lapės olos, jis išgirdo lapę džiūgaujant: „Pagaliau jis miręs! Dabar galime būti gudrūs, apgaudinėti kvailius ir nebijoti, kad valdovas mus už tai nubaus!" Proskynoje vilkas sušnibždėjo šakalui:

„Liūtas miręs! Pagaliau jaučiamės laisvi! Dabar mums nereikia bijoti ir apsimesti, kad jį mylime ir gerbiame. Mes esame vilkai ir niekada nepripažinsime kačių galios!..“

Visi gyvūnai, kurie anksčiau rodė pagarbą Liūtui ir jį pamatę nusilenkdavo iki žemės, dabar džiaugėsi jo mirtimi. Giliai susimąstęs Liūtas toliau klajojo po mišką. Tada jis išgirdo kažkieno tylų pokalbį: „Nutilk, broli loky! Užsičiaupk. Sultonas nemirė... Tai tik triukas, norint išsiaiškinti, kas apie jį blogai atsiliepia.“

Atsargiai pakeldamas šaką, užstojančią kalbėtojams vaizdą, Liūtas nustebo pamatęs vyriausiąjį vizirį Tigrą, pasilenkusį prie savo draugo lokio ausies, kuris atskleidė savo paslaptį. Jo patikimiausias padėjėjas pasirodė esąs didžiausias apsimetėlis. „Jei tai mano vyriausiasis viziris, kokie turi būti

mano paprasti pavaldiniai!“ – pagalvojo Liūtas ir jo širdį apėmė liūdesys.

Tada jis išgirdo kažką verkiant ir dejuojant iš po krūmo. Jis įsiklausė. Tai buvo mažas kiškis. Jis verkė šluostydamasis ašaras šalpusnio lapu:

– O mano Sultone, jei tik nebūtum mūsų palikęs!..

Miškas be tavęs ištuštėjo... Gyvūnai klajoja be priežiūros... Nėra tvarkos... Stiprieji pradėjo įžeidinėti silpnuosius...

Išgirdęs šiuos žodžius, Liūtas atėjo pas kiškį, atsisėdo šalia jo ir kartu su juo pradėjo verkti:

– Mano ištikimas drauge! Aš nemiręs. Nebijok! Nepaliksiu tavęs ir tokių ištikimų draugų kaip tu.

Jie grįžo į rūmus kartu su kiškiu. Vyriausiasis vizi-ris Tigras buvo išvarytas iš rūmų, nes prarado pasi-tikėjimą ir išdavė sultoną. Kiškis tapo vyriausiuoju

viziriu jo vietoje. Sultonas suprato, kad ne kiekvienas, kuris save vadina draugu, iš tikrųjų yra draugas. Tikri draugai yra tie, kurie myli nieko nesitikėdami mainais.

VILKAS IR LAPĖ IŠLAIKYTINĖ

Kartą miške gyveno du draugai – pilkasis vilkas ir rudoji lapė. Jie buvo neatsiejami vienas nuo kito, nors ir labai skirtingi. Vilkas – stiprus ir bebaimis medžiotojas. Jis vienas gali susidoroti su stirnomis ir šernais, o kartais iš artimiausio kaimo parsitempti avį ar ožką. O lapė tegali medžioti peles ir kiškius, naikinti kurtinių ir kurapkų lizdus arba vogti viščiukus iš vištidės.

Pats vilkas buvo paprastas ir dosnus. Kiekvieną kartą parnešęs grobį jis pasiimdavo tik tiek, kiek jam reikėjo, o likusią dalį atiduodavo savo pilkiesiems broliams ir seseriai lapei. Lapė labai vertino

šią draugystę ir labai stengėsi, kad vilkas patikėtų jos nesavanaudiškumu ir atsidavimu. Kai jai pavykdavo sugauti kiškį ar pelę, ji nunešdavo grobį vilkui ir pasidalindavo su juo.

Tačiau lapė nebūtų lapė, jei visi jos įpročiai būtų sąžiningi. Tiesą sakant, tai buvo tik jos gudrybės: „Aš jį pavaišinsiu kiškiu, o jis mane – stirna. Jei pagausiu kurapką, jis atneš avį... Šią draugystę reikia branginti, vilkas – labai vertingas draugas." Kai lapė pavaišino vilką, šis apsidžiaugė ir padėkojo jai, net jei ji atnešė tik mažą pelę: „Sesute, tu visada manimi rūpiniesi! Tu pasiruošusi man atiduoti viską, ką turi! Kaip gera, kad turiu tokią draugę!"

Raudonplaukė piktadarė pažvelgė į vilką atsidavusiomis akimis ir nusijuokė sau: „Tu medžiosi, o aš valgysiu. Tu vejiesi stirnas, o aš lauksiu, kol tu jas man atvesi." Taip mėnuo po mėnesio pavasarį keitė vasara, rudenį – žiema. Vilkas gaudė maisto, o gudri lapė

visą dieną tinginiavo, gulėjo ant minkšto plunksninio guolio, valėsi kailinius, puošėsi ir valandų valandas aptarinėjo miško naujienas su savo raudonplaukėmis draugėmis.

Bet kad ir kiek ilgai virvė susisuktų, vis tiek ateis galas... Vieną žiemą vilkas išėjo medžioti ir aptiko elnių pėdsakus. Jis ilgai juos vijosi per gilų sniegą, todėl buvo išsekęs. Galiausiai

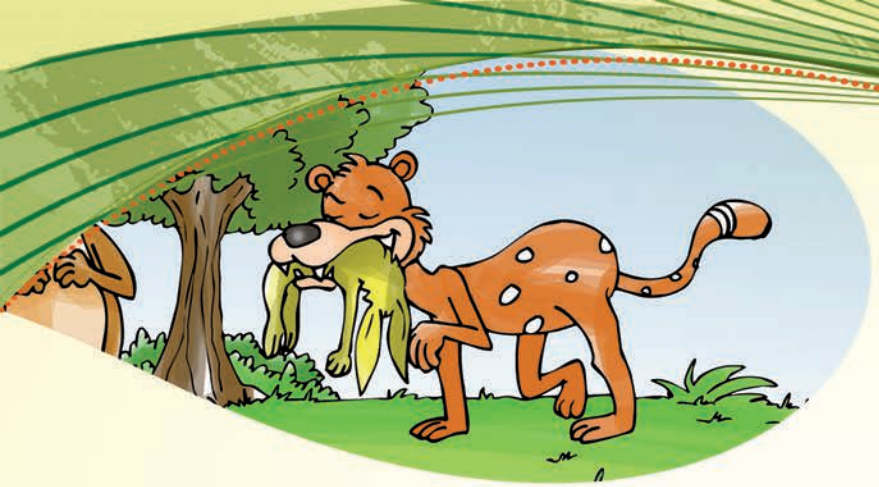

vilkas pasivijo elnią. Tačiau elnias jį užuodė ir vadas, vyriausias ir stipriausias iš jų, atsistojo apsaugoti likusių. Jis puolė vilką, nukreipdamas į jį savo galingus ragus. Kova buvo trumpa, elnias smogė vilkui ragais. Vilkas užšoko ant elnio, norėdamas sugriebti jam už kaklo, bet kanopomis gavo stiprų smūgį į galvą. Jo regėjimas aptemo ir jis prarado sąmonę. Kai vilkas atsigavo, jau temo. Sniegas aplink jį buvo raudonas nuo kraujo, tekančio iš žaizdos. Visas jo kūnas skaudėjo. Jis bandė atsikelti, bet negalėjo. Ropodamas jis vos pasiekė savo guolį.

Lapė visą dieną laukė vilko, bet kai šis neatėjo, ji nuėjo pas jį. „Ei, broli vilke! Šiandien visą dieną bėgiojau per mišką. Bet nepagavau nei kiškio, nei pelės. Vos pastoviu ant kojų iš alkio ir nuovargio! O tu turbūt šiandien medžiojai? Esi sotus, bet pamiršai mane! Draugai taip nedaro! Aš visada dalinuosi su tavimi savo grobiu!“ – tarė ji, artėdama prie vilko guolio. Bet

tada ji pamatė, kad vilkas sužeistas, sunkiai kvėpavo ir ėdė sniegą, kad atvėsintų karštį savo kūne. Dabar jis ilgai negalės medžioti, o jam pačiam reikėjo priežiūros. Bet ji net negalvojo jam padėti. Lapė suprato, kad vilkas jai nebėra naudingas, ir nuėjo ieškoti kito stipraus draugo.

Vilkas, laižydamas žaizdas, su apgailestavimu pagalvojo: „Kaip aš galėjau patikėti šios niekšės melagingomis kalbomis?!“ Bet kitaip jis galbūt ilgai nebūtų sužinojęs tiesos, juk ne veltui sakoma: „Tikrą draugą nelaimėje pažinsi.“

BLOGAI IŠAUKLĖTAS LEOPARDAS

Kartą seniai gyveno leopardas. Tai didelė katė, gyvenanti laukinėje gamtoje. Leopardas yra neįprastai gražus, greitas ir lankstus. Jis turi lygų aukso geltonumo kailį su dažnomis tamsiomis dėmėmis, ilgą uodegą ir stiprias letenas. Leopardo eisena lengva, tyli ir didinga.

Viskas jame buvo gerai, išskyrus vieną dalyką – tėvai vaikystėje nebuvo jam įskiepiję gerų manierų. Jis turėjo bjaurų įprotį gaudyti grobį ir tempti jį dantimis per visą mišką, girtis savo sėkme, o paskui pietauti proskynoje visų miško gyventojų akivaizdoje. Jis su niekuo nesidalijo. O tie, kurie į šią puotą žiūrėjo su pavydu, nedrįso prieiti. Jie žinojo, kad leopardas niekam neleis priartėti prie savo grobio ir pradės muštynes.

Vieną dieną leopardas nutempė elnio lavoną į proskyną ir ėmė ėsti, plėšydamas didelius mėsos gabalus. Jis išdidžiai dairėsi aplinkui, mėgaudamasis maistu ir tuo, kad visi pavydėjo jo jėgos ir įgūdžių.

Šakalas, stebėjęs vykstantį vaizdą, ėmė artintis prie leopardo, norėdamas paimti sau gabalėlį. Yra žinoma, kad maži ir nelabai stiprūs šakalai dažnai seka paskui didelius plėšrūnus, kad maitintųsi savo grobio liekanomis. Leopardas pastebėjo jo ketinimus:

– Ei, šakale! Laikykis atokiau! Tai mano grobis. Valgysiu jį kur tik panorėjęs ir niekas negalės prie jo prieiti!

– O broli leoparde! Nemandagu viešai puotauti. Aplinkui daug alkanų, silpnų ir vargšų padarų. Vieną dieną ir tu gali atsidurti jų vietoje. Kažkas pagaus grobį, bet tu jo nepagausi, ir jis nepasidalins su tavimi, kai būsi alkanas. Tada prisiminsi mano žodžius, – tarė šakalas ir pabėgo. Leopardas tik nusijuokė jam iš paskos:

– Pažiūrėk, ką man pasakė šis apgailėtinas šakalas. „Galbūt vieną dieną ir tu atsidursi jų vietoje."

Laikas bėgo, o viskas liko tas pats. Vieną dieną leopardas, pasislėpęs kalno šlaite, tykojo grobio. Tada ant tako, vedančio į girdyklą, pasirodė kalnų ožys.

Leopardas leido jam priartėti ir greitai pašoko, bet ožiui pavyko pašokti atgal ir iš visų jėgų puolė uolėtu šlaitu aukštyn. Leopardas puolė paskui jį. Uolos viršū-

nėje buvo didelis tarpeklis ir ožys, atsispyręs visomis keturiomis kanopomis, stačia galva perskrido jį. Leopardas, apimtas medžioklės jaudulio, šoko paskui jį, bet akmuo tarpeklio krašte siūbavo po jo letenomis ir jis išsilaisvinęs nuskrido į gilią bedugnę. Jis skrido, paliesdamas stačiuose šlaituose augančius krūmus, ir tai šiek tiek sušvelnino jo kritimą. Leopardas nukrito į tarpeklio dugną. Jis liko gyvas, bet nuo stipraus smūgio patyrė rimtų sužalojimų. Daugelį dienų leopardas buvo bejėgis ir negalėjo pagauti net driežo, kurių daugybė zujo tiesiai priešais jo nosį. Jis suliesėjo ir visiškai nusilpo. Jo oda tapo blanki ir nusilupo, o pro ją matėsi šonkauliai.

Vieną dieną tarpeklyje pasirodė tigras, nasruose nešdamas pagautą gazelę. Jis pavalgė ir išėjo, palikdamas maisto likučius sužeistam leopardui. Tada leopardas prisiminė šakalo žodžius: „Vieną dieną ir tu gali atsidurti jų vietoje“, ir pradėjo verkti. Jam buvo

nepakeliamai gėda dėl savo bjauraus elgesio. Leopardas pasveiko. Dabar jis išmoko dalytis savo grobiu su kitais. O jei negalėdavo dalytis, nevalgydavo visų akivaizdoje.

GUDRYBĖ

Vieną vasaros rytą, kai miškas dar nebuvo visiškai pabudęs ir dar nebuvo nusikratęs rasos likučių nuo savo elastingos lapijos, o jo pūkuoti ir plunksnuoti gyventojai baigė savo sapnus, kažkas pradėjo garsiai belsti į miško valdovo – Liūto – vartus. Liūtas, pažadintas tokio ankstyvo apsilankymo, su nepasitenkinimu atidarė vartus ir pamatė uždususį ir nerimastingai besidairantį aplinkui Tigrą, savo vyriausiąjį ministrą.

– Kas nutiko miške, kad matau tave tokią ankstyvą valandą tokioje būsenoje? – paklausė Liūtas.

– Nesupykit, mano karaliau... Visą naktį niekas negalėjo užmigti, miško gyventojai buvo išsigandę, jaunikliai verkė, – drebančiu balsu atsakė Tigras.

– Tai kas nutiko, papasakok man greitai, nevilkink! – sušuko Liūtas.

– Miške pasirodė kažkoks nežinomas padaras. Jis naktį riaumoja baisiu riaumojimu ir gąsdina visus gyventojus. Miško gyvūnai bijo iškišti nosis iš savo urvų ir prašyti surasti pabaisą ir ją nuraminti.

– Pasakyk visiems, kad aš jį surasiu ir atkursiu tvarką. Eik, – įsakė jam Liūtas. Tigras išėjo. Liūtas

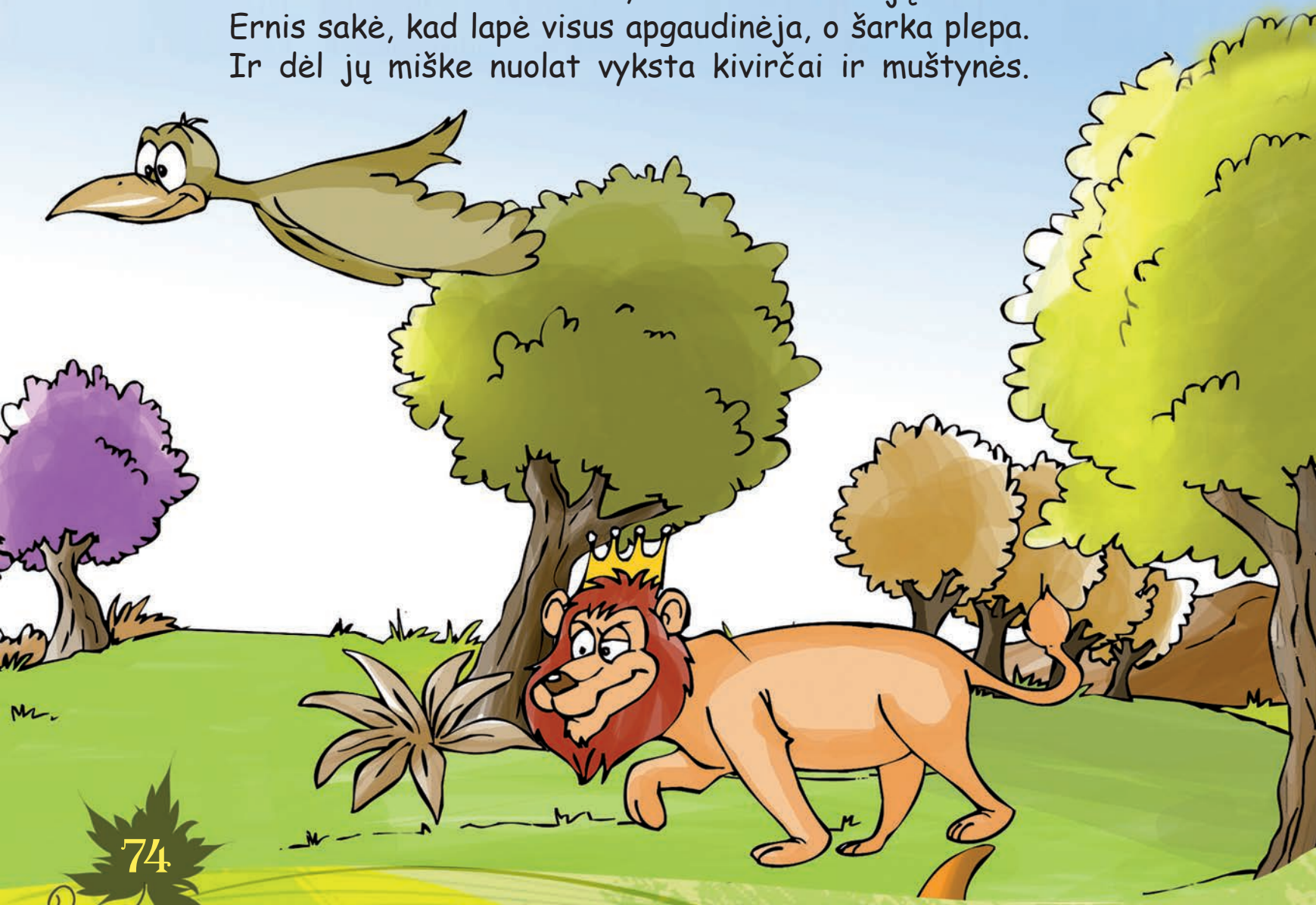
pagalvojo: kaip jis gali surasti tą, kuris įbaugino miško gyventojus? Ir jis gailėjosi, kad paleido Tigrą, nes jam reikėjo vadovo. Juk jis retai vaikščiojo po savo valdas ir gerai nepažinojo miško.

Netoliese ant pušies sėdėjo sena varna ir stebėjo, kas vyksta. Pamačiusi, kad karalius tuoj apeis mišką, ji iš viršaus sušuko:

– O mano karaliau! Žinau, ką nori rasti! Iš viršaus matau geriau. Karrr! Eime, aš tau parodysiu kelią, o tu sek paskui mane!

Ir jiedu abu nuėjo ieškoti pabaisos, kuri pasirodė miške ir visus gąsdino savo klyksmu. Varna skrido iš beržyno į liepyną, iš ąžuolyno į pušyną, suko ratus virš nendrėmis apaugusių daubų, neįveikiamų lazdynų ir aviečių tankumynų. Tačiau pabaisos niekur nebuvo. Gyvūnai priėjo prie karaliaus ir papasakojo jam apie savo sunkumus.

Taigi per audrą senas ąžuolas nuvirto ir užtvenkė upę, o dabar žemutinio miško gyventojai liko be vandens. Bitės skundėsi lokiu, kad šis naikina jų korius. Ernis sakė, kad lapė visus apgaudinėja, o šarka plepa. Ir dėl jų miške nuolat vyksta kivirčai ir muštynės.

Karalius klausėsi ir nustebo – jis visiškai nežinojo, kaip gyvena jo žvėrys. Tačiau nė vienas iš jų nebuvo matęs baisaus žvėries. Iki sutemų Liūtas bėgo paskui varną, šokinėjo per mažus upelius, skynėsi kelią per krūmus, kopė į kalvas, leidosi į daubas...

Visiškai išsekęs ir pavargęs Liūtas atsigulė po medžiu. „Visą dieną kažko ieškojome, tai kur jis?" – sušuko jis varnai. Tačiau niekas neatsiliepė. Varna jau seniai buvo nuskridusi. Ir tada Liūtas suprato, kad tai buvo gudrybė – priversti jį palikti rūmus, pasivaikščioti po savo valdas ir sužinoti, kaip gyvena jo žmonės ir ko jiems reikia. Nuo tos dienos karalius Liūtas tapo atsakingas ir atidžiai stebėjo savo miško reikalus. Ir jis nebetikėjo jokiais žodžiais pirmiausia jų nepatikrinęs.

KVAILA VIŠTA

Vienoje vištidėje gyveno vištos. Po vienu stogu jų buvo daug, bet, kaip sakoma, buvo ankšta, bet ne per daug. Šeimininkas jas maitino rinktiniais grūdais, ir jos reguliariai dėjo kiaušinius. Visi buvo laimingi. Ir tai, kad vištidėje buvo šiek tiek ankšta, nebuvo taip blogai. Šaltu oru vištos sėdėdavo viena šalia kitos susiglaudusios ir joms būdavo šilta. Tačiau tarp jų buvo viena kuoduotoji višta, kuriai nepatiko toks gyvenimas. Ji manė, kad yra geresnė už visas kitas. Ji svajojo gyventi viena erdvioje vištidėje, kur nebūtų tokių kvailų vištų. Ir grūdų visada būtų daug, ir jai nereikėtų su niekuo jais dalytis.

Taigi ji sugalvojo planą. Pasinaudojusi akimirka, kai savininkas važiavo į miestą, į turgų, kuoduotoji išlėkė pro skylę tvoroje ir nubėgo į mišką. Ten ji rado lapės olą ir ėmė laukti. Pamačiusi priešais olą stovinčią vištą, lapė sumišo:

– Ar tu išprotėjai, ar pavargai gyventi? Aš tave suvalgysiu!

– Turiu tau geresnį pasiūlymą, – atsakė višta.

Ji pasakė, kad nori atsikratyti savo draugų, todėl padės lapei patekti į vištidę. Pagal jų susitarimą, lapė naktį pasiims vištas, bet nelies jos, kuoduotosios. Ir visi gaus savo naudą – kuoduotoji laimingai gyvens vištidėje viena, o lapė bus sočiai pamaitinta. Tada iš urvo išlindo du smalsūs raudoni snukiai. Suaugę lapės jaunikliai susidomėjo, koks ten pokalbis vyksta. Lapė jiems sušnypštė ir jie dingo urve. Lapė pagalvojo ir sutiko su vištos pasiūlymu.

Naktį, kai kaimas kietai miegojo, viskas aplinkui tylėjo, net šunys nelojo, lapė prisėlino prie vištidės. Kuoduotoji višta tyliai nušoko nuo laktos ir, priskridusi prie mažo langelio, letena atstūmė skląstį. Langas atsidarė ir lapė įlipo į vištidę.

Įgudusi medžiotoja akimirksniu nutempė nuo laktos dvi pusiau miegančias vištas ir griebė jas už gerklės, neleisdama joms atsigauti. Ji išmetė grobį pro langą

ir pati išlipo. Kviečių lauko pakraštyje, kuris prasidėjo už kiemo, jos laukė lapės jaunikliai.

Jie pagriebė vištą ir nubėgo miško link, o lapė su kita višta burnoje nubėgo paskui juos. Miške, ant ramunėlėmis apaugusios kalvos, jie sustojo ir lapės puota buvo labai sėkminga.

Kitą naktį lapė taip pat nuėjo į vištidę ir pro langą, kurį jai atidarė kuoduotoji višta, nusinešė vištas. Tai kartojosi naktį po nakties.

Šeimininkas pastebėjo, kad jo vištos dingsta. Tačiau jis negalėjo suprasti, kaip vagis pateko į vištidę, nes durų spyna nebuvo išlaužta! Kelis kartus naktimis jis bandė susekti vagį, slėpdamasis pasaloje su ginklu. Tačiau lapė visada iš tolo pajusdavo vyro buvimą ir pasislėpusi laukdavo, kol šis nebegalėdavo kovoti su miegu ir nueidavo į šiltą lovą stebėti savo sapnų. Tada ji išlįsdavo iš slėptuvės ir imdavosi savo reikalų, likusi nepastebėta.

Taigi lapė ištempė beveik visas vištas iš vištidės. Tada ji vėl atėjo naktį ir kuoduotoji višta atidarė jai langą. Lapė pribaigė paskutinę likusią vištą ir vienu šuoliu staiga pasirodė priešais kuoduotąją vištą. Ji švelniai murkė artėdama prie jos snukiu, ant kurio buvo kraujo ir plunksnų:

– O dabar tavo eilė, kvailas paukšteli!

Višta sukūkčiojo ir sukėlė triukšmą:

– Bet juk davei žodį, kad manęs neliesi! O kaip dėl mūsų susitarimo?!

Išgirdęs triukšmą, savininkas išbėgo su paruoštu ginklu. Pamatęs atvirą vištidės langą nustebo, tyliai priėjo ir klausėsi, kas vyksta viduje.

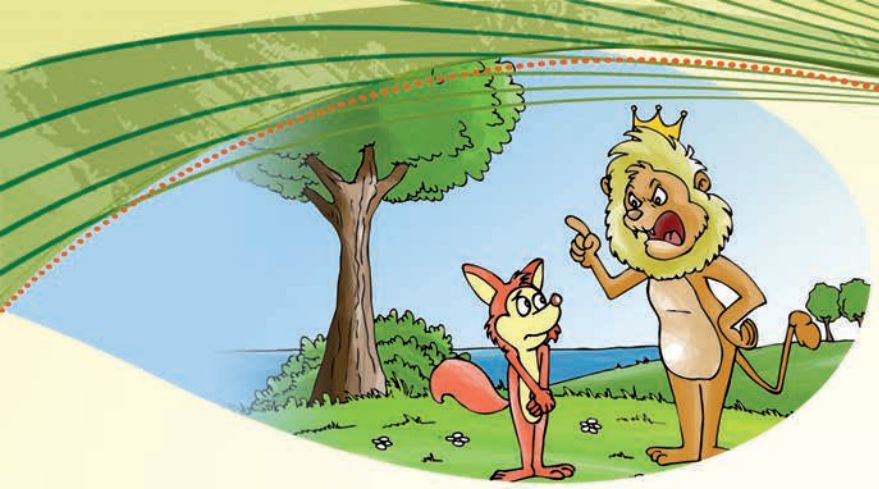
– Lape, tu mano drauge! Ar pamiršai, koks buvo mūsų susitarimas? Visos vištos tavo, o nemokama vištidė mano! – raudojo kvaila višta.

– Hmm... Sandoris? Kokį sandorį galiu sudaryti su višta? Tu tokia pat, kaip ir tos, kurias jau suvalgiau! – nusijuokė lapė.

Šeimininkas suprato, kas vyksta. Jis nesikišo į įvykius ir įėjo į namus sakydamas: „Štai kas tau už tavo išdavystę ir apgaulę."

Taip veikia šis pasaulis. Kas kitam kasa duobę, pats į ją įkris.

RUDA SUKČIUVIENĖ

Kartą karalius Liūtas nusprendė išsirinkti patikimą pagalbininką. Sekretorius paukštis išleido dekretą. O pasiuntiniai, juodos varnos su auksiniais trimitais, pranešė po visą mišką, kad karalius skelbia konkursą visiems miško gyventojams. Nugalėtojas taps vyriausiuoju karaliaus ministru!

Paskirtą dieną visi gyvūnai susirinko pagrindinėje karalystės proskynoje, kurios centre stovėjo didžiulis riedulys. Kiekvienas norėjo išbandyti laimę varžybose, kur galės užimti garbės vietą šalia karaliaus. Liūtas Karalius, atsigulęs ant didžiulio riedulio, apžvelgė susirinkusius proskynoje: lokį, tigrą, leopardą, jagu-

arą, vilką, šakalą, lapę, meškėną, net ūdrą, kiškį, ežį ir daugybę, daugybę kitų gyvūnų. Tačiau jo dėmesį patraukė rudoji lapė: „Dėl kitų viskas aišku. Bet kuo ši niekšelė tikisi?“ – nustebo Liūtas. Jis pirmiausia pašaukė ją.

– Pasakyk man, lape! Visi žino, kad tu esi didžiausia melagė visame miške. Kodėl atėjai į konkursą dėl patikimumo?

– O mano kilmingasis karaliau! Todėl ir atėjau, kad atsikratyčiau buvusios blogos reputacijos ir užsitarnaučiau tavo pasitikėjimą! – dainuojančiu balsu atsakė lapė ir giliai nusilenkusi puolė ant žemės, maloniai vizgindama vešlią uodegą.

– Gerai, patikėsiu, kad sakai tiesą. Eik kol kas. Ateis laikas ir aš tave išbandysiu.

Lapė stengėsi būti sąžininga. Jai buvo sunku, nes ji nebuvo įpratusi būti sąžininga, norėjo būti gudri ir

apgaulinga, kaip įprasta. Tačiau ji nenorėjo, kad karaliui būtų pasakyta, jog ji nepasitaisė ir vis dar meluoja bei apgaudinėja.

Dienos bėgo. Lapė vis laukė, kol karalius ją pasišauks išbandymui. Tačiau nieko nevyko ir ji ėmė prarasti kantrybę: „Kiek dar ilgai turėsiu laukti ir stengtis būti gera? Ar to tikrai nepakanka?"

Praėjo dar šiek tiek laiko ir vėl niekas nepasikeitė. Ir tada lapę ėmė apimti abejonės: „Karalius tikriausiai juokavo. Jis neketino manęs išbandyti. Greičiausiai jis jau buvo mane pamiršęs. Kodėl turėčiau kentėti?" Ir pajutusi didelį palengvėjimą lapė grįžo į savo ankstesnį gyvenimą. Ji vėl pradėjo meluoti, gudrauti ir apgaudinėti.

Tuo tarpu Liūtas laukė, kol lapė nustos apsimetinėti, kad galėtų ją iš tikrųjų išbandyti. Ir štai atėjo ta akimirka. Jis atsigulė prie tako, kuriuo bėgo lapė, apsimesdamas, kad miršta. Jo akys buvo pusiau

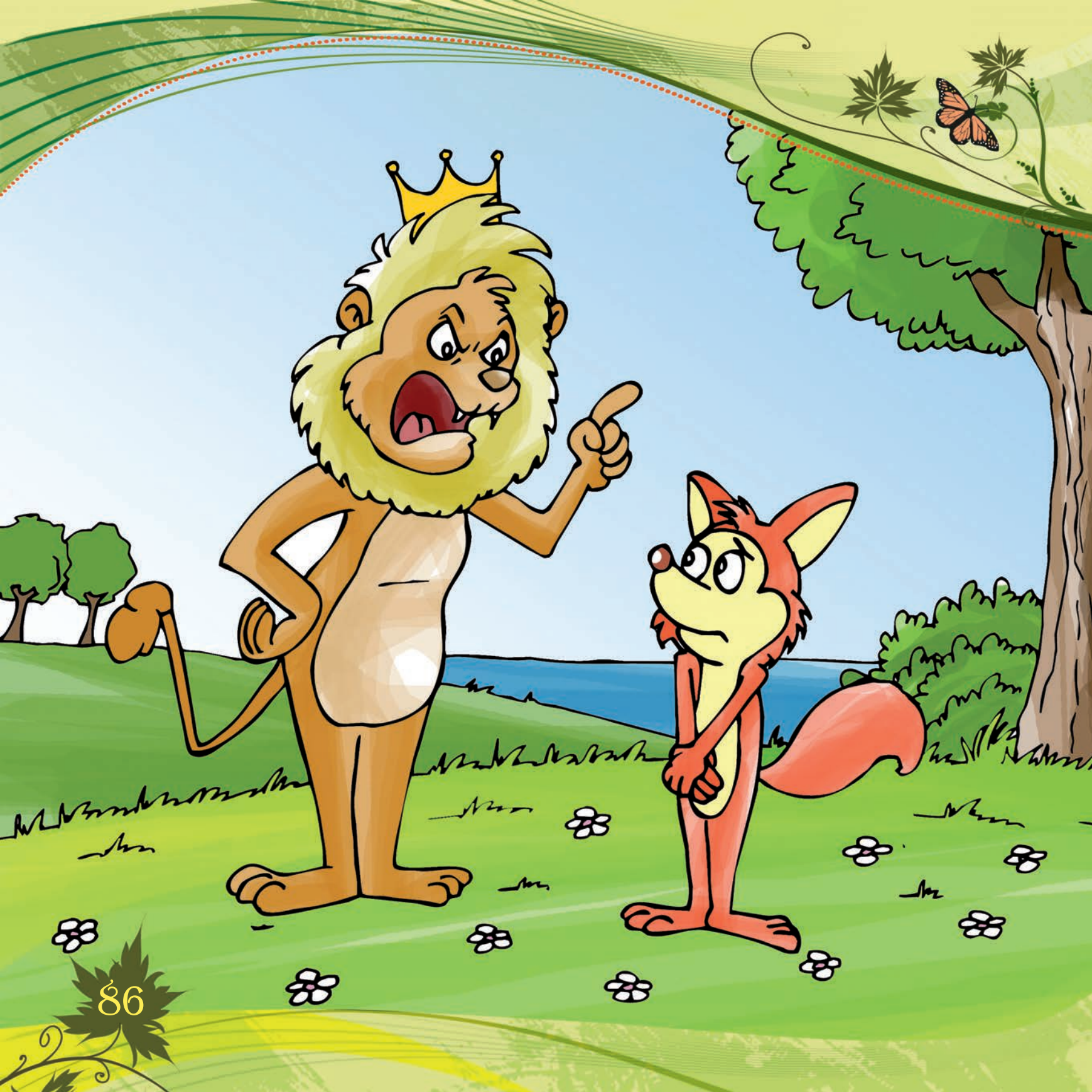
užmerktos, jis sunkiai kvėpavo švokšdamas, o iš krūtinės sklido silpnos dejonės. Lapė pamatė Liūtą ir priėjo prie jo. Ji nežinojo, ar liūdėti, ar džiaugtis:

– Mano karaliau... kas jums negerai?

Užkimusiu balsu jis atsakė:

– Aš ėjau pas tave... kad tave išbandyčiau. Bet... nuo šlaito nukrito akmuo ir aš buvau užverstas griuvėsių... mano koja lūžo. Padėk man, aš mirštu...

Lapė apsidairė ir iš tiesų pamatė daugybę išmėtytų akmenų. Ji manė, kad Liūtas sužeistas ir merdi. Tačiau neskubėjo bėgti ir kviesti pagalbos. Ji pagalvojo: „Jei padėsiu Liūtui ir jis išgyvens, neturėsiu laisvo gyvenimo. Nesvarbu, ar tapsiu ministre, ar ne, turėsiu atsisakyti to, prie ko esu įpratusi. Ir visada turėsiu stengtis būti sąžininga, nemeluoti ir neapgaudinėti..." Jos apskaičiuojančioje širdyje nebuvo nė kruopelės

gailesčio kenčiančiam Liūtui. Ir ji pabėgo, palikdama Liūtą mirti.

Tai buvo tik išbandymas, bet Liūto vietoje galėjo būti kažkas, kam tikrai reikėjo pagalbos. Juk viena iš patikimumo sąlygų – būti naudingam.

Po kurio laiko lapė sutiko Liūtą. Jis buvo gyvas ir sveikas. Ji iš nuostabos neteko žado ir tada nedrąsiai paklausė:

– Mano karaliau! Ar jūs gyvas?

– Žinoma, aš gyvas. Ar karalius mirs nuo kojos lūžio? Tai buvo tavo išbandymas. Žinojau, kad senu niekšu negalima pasitikėti. O jei būtum man padėjusi, būtum išlaikiusi išbandymą ir tapusi vyriausiuoju ministru. Be to, būtum atsikračiusi blogos reputacijos ir tapusi gerbiama. Ačiū Dievui, kad man iš tikrųjų nereikėjo pagalbos, nes pagalbos galima tikėtis tik iš patikimo.

Taigi lapė liko be nieko. Ir ji galėjo kaltinti tik save.

SVARBIAUSIA RAMYBĖ

Viename miške gyveno mama meška ir mažas meškiukas. Meškiukas gimė šaltą žiemą ir likdavo su mama guolyje iki šiltų pavasario dienų. Galiausiai mama meška jį išsivedė į mišką ir jis išvydo didelį gražų pasaulį. Viskas jam buvo nauja ir įdomu. Mama meška parodė meškiukui, kokias uogas, augalus, saldžiąsias šaknis jis gali valgyti, mokė jį surasti nukritusius riešutus ir grybus. Kiekvieną kartą jie eidavo vis toliau ir toliau nuo guolio į mišką. Vieną dieną jie pasiekė sraunią upę, tekančią tarp uolėtų krantų.

Mama meška pasakė savo jaunikliui: „Neik per arti vandens, srauni upė gali tave nunešti. Einu žvejoti. Palauk manęs čia.“ Ji nuėjo prie upės, įbrido į vandenį ir ėmė stebėti plaukiančias žuvis. Ji pastebėjo vieną

žuvį, išplėšė ją iš vandens letenėlėmis ir dantimis paėmusi parnešė į krantą. Ji pašaukė jauniklį ir jie kartu valgė. Tada mama meška vėl išėjo žvejoti.

Mažasis meškiukas su susidomėjimu stebėjo nuo kranto, kaip jo mama žvejoja, ir pagalvojo: „Kaip lengva. Aš irgi galiu!" Ir jis, pamiršęs perspėjimą, nuėjo prie upės. Jis užlipo ant mažo rąsto, gulinčio ant kranto pačiame vandens krašte. Pamatęs sekliame gylyje zujančių sidabrinių žuvų būrį, jis panardino leteną į vandenį ir bandė jas pagauti. Tačiau tada rąstas, ant kurio sėdėjo mažasis meškiukas, kartą, paskui dar kartą susiūbavo ir, sklandžiai atitrūkęs nuo kranto, nuplaukė tolyn. Pagautas greitos srovės, jis vis tolėjo ir nunešė išsigandusį mažąjį meškiuką. „Mama!" – liūdnai sušuko jis.

Rąstas nešė jį per nepažįstamas vietas, įsikibęs į pakrantės krūmus ir iš vandens kyšančius akmenis. Mama liko toli. Meškiukas labai išsigando. Jis prisispaudė prie rąsto ir tvirtai apkabino jį visomis keturiomis letenėlėmis.

Mama meška, matydama, kaip upė neša jos jauniklį, ėmė bėgti ir sutrikusi riaumoti. Tačiau ji greitai suprato, kad ašaros ir riksmai čia nepadės, todėl jai reikėjo nusiraminti ir imtis veiksmų. „Toliau pasroviui yra slenkstis, sekli vieta“, – prisiminė ji. „Jis laikys rąstą. Turiu paskubėti ten nubėgti. Kad tik meškiukas tvirtai laikytųsi ir neįkristų į vandenį!“ Ir ji kiek įmanydama greičiau nubėgo krantu į žemupį.

Priekyje buvo slenkstis, kuris vis artėjo. Mama meška tuoj pat pamatė upės vagoje įstrigusį rąstą, o ant jo – mažą juodą gumulą. „Sūnau, meškiuk, laikykis!“ Sunkiai kvėpuodama, paskutinėmis jėgomis ji brovėsi krantu per tankumynus į vietą, kur gulėjo jos meškiukas.

Ir tada ji užuodė žmogų. Ant kranto, priešais rąstą, ant kurio sėdėjo šlapias, drebantis iš baimės ir sušalęs meškiukas, stovėjo gaudytojas. Jis turėjo šautuvą, kuriuo šaudė tinklu. Jis nukreipė šautuvą į mažą meškiuką, kad jį sugautų tinklu ir parduotų turtingam vyrui jo namų

zoologijos sodui. Gaudytojas labai džiaugėsi tokia sėkme ir jau skaičiavo pinigus mintyse.

Mamos meškos širdį apėmė siaubas. Ji tuoj būtų pravirkus. Bet ar tai galėjo padėti jaunikliui? Ir ji bandė susilaikyti. Keliais šuoliais ji pasivijo gaudytoją ir stipriai trenkė letena per nugarą. Šis krito ir, atsitrenkęs į uolas, prarado sąmonę. Iš rankų išslydo šautuvas ir su pliaukštelėjimu įkrito į vandenį.

Mama meška priėjo prie jauniklio ir patrynė skruostu jam pakaušį. Meškiu-

kas užlipo motinai ant nugaros, ir jie nuėjo į mišką.

Kai ištinka bėda, neviltis ir ašaros yra blogi pagalbininkai. Tik ramybė ir teisingas elgesys gali ištaisyti tai, kas atrodo nepataisoma.

